

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH OŚRODKA WYPOCZYNKOWEGO „WEZAJ”

PREAMBUŁA

Mając na uwadze obowiązki prawne wynikające z zapisów ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz treść wytycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie biznesu i praw człowieka, uznając istotną rolę biznesu w zapewnieniu poszanowania praw dzieci, w Ośrodku Wypoczynkowym WEZAJ (dalej jako: „Ośrodek” albo „OW WEZAJ”) przyjmuje się do stosowania standardy ochrony małoletnich (dalej jako: „Standardy”).

Niniejszy dokument stanowi zbiór zasad i procedur stosowanych, w przypadku podejrzenia, że dziecko, które przebywa w OW WEZAJ, dzieje się krzywda oraz zapobiegania takim zagrożeniom, z uwzględnieniem sytuacji dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Słowniczek:

Na potrzeby Standardów przyjmuje się następujące rozumienie wskazanych pojęć:

1. **Dziecko/małoletni** – każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.
2. **Opiekun dziecka** – przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic albo opiekun; rodzic zastępczy; opiekun tymczasowy.
3. **Obca osoba dorosła** to każda osoba powyżej 18 roku życia, która nie jest opiekunem dziecka.
4. **Krzywdzenie dziecka** – każde zachowanie, które może stanowić popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniechywanie; każde zamierzone lub niezamierzone działanie/zaniechanie jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają prawa, swobody i dobra osobiste dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.
5. **Formy przemocy wobec dziecka:**
  - **Przemoc fizyczna** wobec dziecka – przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Może przyjmować formę czynności powtarzalnej lub jednorazowej.
  - **Przemoc psychiczna** wobec dziecka – przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania, np.: niedostępność emocjonalna, zaniechywanie emocjonalne, relacja z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeżenie

lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem.

- **Wykorzystywanie seksualne dziecka** – włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa.
  - **Wyzyskiwanie seksualne dziecka** – jakiegokolwiek faktyczne lub usiłowane nadużycie pozycji podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił, lub zaufania, w celach seksualnych, w tym, ale nie wyłącznie, czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z seksualnego wykorzystywania innej dziecka.
  - **Zaniedbywanie dziecka** – chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia lub trudności w rozwoju.
6. **Przestępstwo na szkodę dziecka** – przestępstwo w rozumieniu przepisów karnych, na skutek którego pokrzywdzonym staje się dziecko (tak przestępstwo powszechne, jak i przestępstwo przedmiotem czynności sprawczej którego może być wyłącznie dziecko).
  7. **Inne formy krzywdzenia dziecka** niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę – wszystkie formy przemocy stosowane wobec dziecka, które nie spełniają znamion przestępstwa (np. krzyk, poniżanie, szarpanie, wyzywanie, zaniedbywanie potrzeb, itp.).
  8. **Pracownik** – osoba zatrudniona w Ośrodku na podstawie umowy o pracę lub świadcząca usługi na rzecz Ośrodka podstawie zbliżonej umowy (np. zlecenie, B2B, umowa o dzieło), a także stażysta, praktykant, wolontariusz itp.
  9. **Właściciele OW WEZAJ/Ośrodka** – przedsiębiorcy zarządzający Ośrodkiem; odwołania w liczbie pojedynczej (tj. do „Właściciela OW WEZAJ”/„Właściciela Ośrodka”) dotyczą sytuacji, w których przyjmuje się domyślnie działanie jednego (dowolnego) z Właścicieli.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

---

1. Działalność OW WEZAJ jest prowadzona z poszanowaniem praw dzieci jako osób szczególnie wrażliwych na krzywdzenie.
2. Właściciele OW WEZAJ uznają swoją rolę w prowadzeniu biznesu społecznie odpowiedzialnego i promowaniu pożądanых postaw społecznych, w szczególności w zakresie konieczności przeciwdziałania przemocy wobec dzieci oraz istotności prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania

organów ścigania o każdym przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dzieci.

3. Właściciele OW WEZAJ zobowiązują się do uwzględnienia sytuacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zgodnie ze standardami przewidzianymi w załączniku nr 9. z uwzględnieniem specyfiki i zakresu działania Ośrodka.

II. ZAPOZNANIE PRACOWNIKÓW OŚRODKA ZE STANDARDAMI

---

1. Właściciele OW WEZAJ zobowiązują się edukować swoich pracowników na temat okoliczności wskazujących, że dziecko przebywające w obiekcie może być krzywdzone oraz w zakresie sposobów szybkiego i odpowiedniego reagowania na takie sytuacje.
2. Każdy pracownik, przed dopuszczeniem do pracy, jest zapoznawany ze Standardami, co zostaje przez niego potwierdzone złożeniem oświadczenia i zobowiązaniem do przestrzegania zasad i procedur zawartych w tym dokumencie (zgodnie ze wzorem w załączniku nr 1 do Standardów).

III. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI DOROSŁY-DZIECKO

---

1. Do stosowania poniższych zasad zobowiązani są wszyscy pracownicy OW WEZAJ, a również inne osoby dorosłe, które mają kontakt z dziećmi na terenie obiektu, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą OW WEZAJ.
2. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników mających kontakt z dziećmi znajdującymi się na terenie OW WEZAJ jest traktowanie dziecka z szacunkiem i uwzględnianie jego godności i potrzeb.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników i inne osoby dorosłe wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie.
4. **Świadek jakiegokolwiek zachowania niezgodnego z niniejszymi wytycznymi ze strony dorosłych lub dzieci, powinien niezwłocznie poinformować o tym Właściciela OW WEZAJ pod numerem kontaktowym: [+48 695694031].**

ZACHOWANIA I PRAKTYKI OCZEKIWANE OD PRACOWNIKÓW

- W komunikacji z dzieckiem zachowuj cierpliwość i szacunek.
- Słuchaj uważnie dziecka i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji.
- Komunikując się z dzieckiem staraj się, by Twoja twarz była na poziomie twarzy dziecka.
- Zapewnij dziecko, że jeśli czuje się niekomfortowo z jakąś sytuacją może o tym powiedzieć Tobie lub innej wskazanej osobie i uzyskać pomoc.
- Poinformuj dziecko, o możliwości zapoznania się ze Standardami w wersji dla niego zrozumiałej oraz wskaż, gdzie może ją znaleźć.

- Zapewnij dziecko, że jeśli będzie miało pytania może się zgłosić do Ciebie lub innej wyznaczonej osoby.
- Przestrzegaj równego traktowania dzieci bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- Zadbaj o bezpieczną przestrzeń. Jeśli w obszarze, w którym pracujesz przebywają dzieci, upewnij się, że sprzęt i wyposażenie są używane w sposób zgodny z przeznaczeniem, a otoczenie jest bezpieczne (zwróć uwagę na zabezpieczenia okien i schodów, ograniczony dostęp do ruchliwych dróg, otwartej wody itd.).
- Jeśli widzisz dziecko/dzieci pozostawione bez opieki, a sytuacja może wskazywać na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka, podejmij działania, aby odnaleźć rodzica/opiekuna.

ZACHOWANIA I PRAKTYKI NIEDOPUSZCZALNE ZE STRONY PRACOWNIKÓW

- Nie wolno Ci krzyczeć, zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
- Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka, chyba, że występuje zagrożenie zdrowia lub życia dziecka.
- Nie wolno Ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu nieodpowiednich propozycji. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku dziecka w celach prywatnych ani służbowych (nagrywanie, fotografowanie) bez zgody rodziców/opiekunów dziecka i zgody samego dziecka. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, wtedy zgoda rodzica/opiekuna dziecka nie jest wymagana.
- Nie wolno Ci nawiązywać kontaktu z dzieckiem poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych) ani spotykać się z dzieckiem poza miejscem pracy.
- Nie wolno Ci proponować dziecku alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji.
- Nie wolno Ci dotykać dziecka, jeśli ono tego nie chce ani w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

IV. PROCEDURA IDENTYFIKACJI DZIECKA PRZY REJESTRACJI W RECEPCJI

1. Celem zapobiegania krzywdzeniu dzieci w Ośrodku przyjmuje się procedurę ustalania tożsamości dziecka przybywającego do Ośrodka oraz jego relacji w stosunku do towarzyszących mu osób dorosłych.

2. Pracownik recepcji podejmuje wszelkie możliwe kroki zmierzające do przeprowadzenia identyfikacji dziecka i jego relacji z osobą dorosłą, która towarzyszy dziecku.
3. Aby dokonać identyfikacji dziecka i jego relacji w stosunku do osoby, z którą przebywa w obiekcie, należy:
  - a. poprosić o dokument tożsamości dziecka lub inny dokument potwierdzający, że osoba dorosła ma prawo do sprawowania opieki nad dzieckiem. Przykładowe dokumenty mogące posłużyć identyfikacji to: dowód osobisty, legitymacja szkolna, aplikacja mObywatel, Internetowe Konto Pacjenta, orzeczenie sądu. W przypadku braku dokumentu tożsamości lub odmowy jego okazania należy poprosić o podanie danych dziecka (np. imię, nazwisko, adres, datę urodzenia).
  - b. w przypadku braku dokumentów wskazujących na pokrewieństwo dziecka i osoby dorosłej lub odmowy ich okazania – zapytać o tę relację osobę dorosłą oraz dziecko. Przykładowy schemat rozmowy z dorosłym i dzieckiem znajduje się w *Załączniku nr 2*.
  - c. jeżeli osoba dorosła nie jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka, – poprosić tę osobę o okazanie dokumentu wykazującego jej relację z dzieckiem i potwierdzającego powierzenie jej opieki nad dzieckiem np. zgody rodzica na podróżowanie danej osoby z dzieckiem sporządzonej w formie pisemnej z podpisem urzędowo poświadczonym przez notariusza lub zgody podpisanej przez rodzica dziecka wraz ze wskazaniem danych dziecka, adresu jego zamieszkania, kontaktem telefonicznym do rodzica i numerem dokumentu tożsamości/numerem PESEL osoby, której rodzic powierzył opiekę nad dzieckiem.
  - d. jeśli osoba dorosła nie posiada dokumentu wykazującego jej relację z dzieckiem i potwierdzającego powierzenie jej opieki nad dzieckiem – poprosić ją o wypełnienie stosownego oświadczenia, zgodnie ze wzorem przygotowanym przez Ośrodek (*patrz załącznik nr 3*). Oświadczenie powinno zawierać dane dziecka i dane dorosłego, z którym dziecko przebywa, wraz ze wskazaniem relacji jaka występuje pomiędzy dzieckiem a dorosłym. W przypadku gdy osoba dorosła nie jest rodzicem ani opiekunem prawnym dziecka, powinna oświadczyć, iż rodzice/opiekunowie prawni wyrazili zgodę na opiekę nad dzieckiem.
4. W przypadku odmowy ze strony osoby dorosłej okazania dokumentu dziecka lub wskazania relacji należy wyjaśnić, że procedura służy zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom korzystającym z OW WEZAJ, a ustalenie żądanych informacji jest wymagane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym

i ochronie małoletnich. Po wyjaśnieniu sprawy w sposób pozytywny należy podziękować za czas poświęcony na upewnienie się, że dziecko jest pod dobrą opieką.

5. W przypadku gdy rozmowa nie rozwieje wątpliwości dotyczących podejrzenia wobec dorosłego i jego intencji skrzywdzenia dziecka, a zwłaszcza gdy odmawia on okazania dokumentu tożsamości lub złożenia oświadczenia zawierającego dane dziecka, należy o tym powiadomić Właścicieli Ośrodka.
6. W zależności od sytuacji Właściciel OW WEZAJ weryfikuje, na ile podejrzenie krzywdzenia dziecka jest zasadne. W tym celu dobiera odpowiednie środki prowadzące do wyjaśnienia sytuacji.
7. W przypadku gdy podjęte środki potwierdzą przekonanie o próbie lub o popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka, Właściciel OW WEZAJ zawiadamia o tym fakcie policję.
8. W przypadku, gdy świadkami nietypowych lub podejrzanych sytuacji są inni pracownicy OW WEZAJ, powinni oni niezwłocznie zawiadomić Właściciela OW WEZAJ. Postanowienia ust. 6-7 stosuje się w takiej sytuacji odpowiednio.

V. PROCEDURA W PRZYPADKU PODEJRZENIA LUB STWIERDZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA PRZEZ DOROSŁEGO

---

1. Uzasadnione podejrzenie krzywdzenia dziecka występuje wtedy, gdy:
  - a. dziecko ujawniło pracownikowi obiektu fakt krzywdzenia;
  - b. pracownik zaobserwował krzywdzenie;
  - c. dziecko ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia), a zapytane odpowiada niespójnie lub chaotycznie lub popada w zakłopotanie;
  - d. występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie np. zaobserwowanie hałasów dochodzących z pokoju mogących świadczyć o krzywdzeniu, znalezienie materiałów pornograficznych z udziałem dzieci w pokoju osoby dorosłej.
2. Pracownik, który ma uzasadnione podejrzenie, że dziecko przebywające w obiekcie zostało skrzywdzone, powinien niezwłocznie zawiadomić Właściciela Ośrodka, który z kolei powiadamia policję. W razie zaobserwowania krzywdzenia dziecka, pracownik powinien na taką sytuację stanowczo zareagować. W szczególności, w przypadku zaobserwowania stosowania przemocy fizycznej wobec dziecka (klapsy, szarpanie, krzyk, inne wymienione w definicji przemocy fizycznej) pracownik powinien podjąć próbę zatrzymania takiego działania.
3. W przypadku istniejącego zagrożenia bezpieczeństwa dziecka, pracownik, który powziął uzasadnione podejrzenie skrzywdzenia dziecka niezwłocznie

zawiadamia policję, dzwoniąc pod numer 112 i opisując okoliczności zdarzenia. Niezależnie od powyższego pracownik zawiadamia o zdarzeniu Właściciela Ośrodka.

4. Należy dołożyć starań, aby utrudnić lub nawet uniemożliwić dziecku oraz osobie podejrzewanej o krzywdzenie dziecka oddalenie się z obiektu.
5. W przypadku określonym w kodeksie postępowania karnego można dokonać obywatelskiego zatrzymania osoby podejrzewanej. W takiej sytuacji, do czasu przybycia policji, osoba zatrzymana pozostaje pod nadzorem pracowników Ośrodka, którzy mogą dokonać takich czynności bez narażenia swojego zdrowia lub życia.
6. W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka. Dziecko, w miarę możliwości powinno przebywać pod opieką pracownika do czasu przyjazdu policji. O ile to możliwe, należy podjąć próbę wsparcia dziecka (*Załącznik nr 7*).
7. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że doszło do popełnienia przestępstwa powiązanego z kontaktem dziecka z materiałem biologicznym sprawcy, należy w miarę możliwości nie dopuścić, aby dziecko myło się oraz jadło lub piło do czasu przyjazdu policji. Należy wyjaśnić dziecku, dlaczego zastosowano wobec niego takie ograniczenia.
8. Po przejęciu dziecka przez policję należy zabezpieczyć materiał z monitoringu oraz inne istotne dowody (np. dokumenty, lista osób mogących mieć wiedzę zdarzeniu) dotyczące zdarzenia i przekazać je Właścicielowi OW WEZAJ, który na wniosek służb przekaze ich kopię listem poleconym lub osobiście prokuratorowi lub policji.
9. W sytuacji pozostawienia dziecka poniżej 7. roku życia bez opieki, pracownik, który powziął informacje o takim zdarzeniu, powinien powiadomić o tym fakcie Właściciela Ośrodka. Pracownik podejmuje próbę odnalezienia opiekuna dziecka, a w razie jego odnalezienia wyjaśnia, że nie może on pozostawiać dziecka bez opieki. W sytuacji, kiedy odnalezienie opiekuna nie jest możliwe, lub opiekun nie chce lub nie jest zdolny przejąć opieki nad dzieckiem, zawiadamia się o tym fakcie policję. W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka.

VI. PROCEDURA W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA PRZEZ PRACOWNIKA

---

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika osoba, która powzięła tę informację powinna niezwłocznie poinformować o tym fakcie Właściciela Ośrodka.
2. W przypadku istniejącego zagrożenia bezpieczeństwa dziecka, osoba, która powzięła wiadomość na ten temat, powinna niezwłocznie powiadomić policję,

dzwoniąc na numer alarmowy 112, podając dane własne, dane dziecka (o ile to możliwe), miejsce pobytu dziecka oraz opis okoliczności sprawy oraz powiadomić Właściciela Ośrodka. Ten powiadamia o sprawie opiekunów dziecka.

3. W przypadku, gdy pracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Właściciel OW WEZAJ, po powzięciu informacji, powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchując pracownika podejrzanego o krzywdzenie oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, Właściciel podejmuje adekwatne działania personalne w stosunku do tego pracownika.
4. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia nie jest bezpośrednio zatrudniona przez OW WEZAJ lecz przez podmiot trzeci (np. outsourcing) wówczas należy rozważyć zastosowanie wobec niej zakazu wstępu na teren OW WEZAJ, a w razie potrzeby rozwiązać z podmiotem trzecim umowę.

VII. NADZÓR NAD STOSOWANIEM STANDARDÓW

---

1. Nadzór nad stosowaniem Standardów prowadzą Właściciele OW WEZAJ.
2. Właściciele są odpowiedzialni za zapoznanie pracowników z treścią Standardów oraz monitorowanie ich stosowania w obiekcie.
3. Właściciele dokumentują proces edukacji pracowników w zakresie rozpoznawania symptomów, że przebywające w obiekcie dziecko może być krzywdzone oraz sposobów szybkiego i odpowiedniego reagowania na takie sytuacje, zgodnie z procedurami przyjętymi przez obiekt. W tym celu sporządza się dokument, w którym umieszcza informacje zawierające: imię i nazwisko pracownika, rodzaj lub formę pozyskania wiedzy ze wskazaniem źródła oraz datę, w którym pracownik przeszedł szkolenie lub pozyskał wiedzę na temat rozpoznawania oznak krzywdzenia dziecka.
4. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że doszło do popełnienia przestępstwa, pracownicy OW WEZAJ są odpowiedzialni za zabezpieczenie dowodów, w tym nagrań z monitoringu, i przekazanie ich na wniosek służb w formie kopii listem poleconym lub osobiście prokuratorowi lub policji. Proces zabezpieczenia i przekazania dowodów jest koordynowany przez Właścicieli.
5. Właściciele są odpowiedzialni za prowadzenie procedury, w sytuacji, kiedy doszło do skrzywdzenia dziecka przez jakąkolwiek osobę.
6. Właściciele są odpowiedzialni za monitorowanie i aktualizację Standardów.
7. Monitoring i ewaluacja obejmują weryfikację realizacji Standardów, reagowanie na sygnały naruszenia zasad i procedur oraz zaproponowanie zmian w dokumencie, zwłaszcza pod kątem dostosowania ich do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

8. Właściciele OW WEZAJ przeprowadzają wśród pracowników ośrodka raz na 2 lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi *Załącznik nr 4*.
9. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia zasad i procedur wynikających ze Standardów.
10. Właściciele OW WEZAJ dokonują opracowania ankiet wypełnionych przez pracowników i sporządzają na tej podstawie raport z monitoringu. Raport stanowi podstawę dla aktualizacji Standardów. W razie wprowadzenia takich aktualizacji, pracowników zapoznaje się z nowym brzmieniem Standardów.
11. Dane kontaktowe (nr telefonu) Właścicieli są udostępnione dla gości obiektu, w tym dzieci, na tablicy ogłoszeń w recepcji Ośrodka. Udostępnienie tych danych ma ułatwić zgłaszanie podejrzenia krzywdzenia dziecka przez każdego dorosłego oraz ułatwiać ujawnianie skrzywdzenia przez samo dziecko, które zostało poszkodowane.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

---

1. Standardy wchodzą w życie z dniem 15 sierpnia 2024 r.
2. Standardy są udostępniane wszystkim pracownikom oraz gościom na stronie internetowej OW WEZAJ oraz w recepcji.
3. Standardy są udostępniane w wersji zrozumiałej i skróconej dla dzieci przebywających na terenie OW WEZAJ w miejscu dla nich dostępnym i widocznym.

Załączniki:

- 1) Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami oraz materiałami edukacyjnymi w zakresie przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci.
- 2) Przykładowy schemat rozmowy z dorosłym i z dzieckiem podczas identyfikacji.
- 3) Oświadczenie o relacji pomiędzy dorosłym a dzieckiem.
- 4) Ankieta monitorującą poziom realizacji Standardów.
- 5) Przykłady sytuacji mogących budzić podejrzenia lub wskazywać na krzywdzenie dziecka.
- 6) Lista stanowisk pracowniczych w obiekcie podlegających weryfikacji w kontekście ochrony dzieci.
- 7) Jak rozmawiać z dzieckiem pokrzywdzonym przestępstwem – wskazówki dla pracowników.
- 8) Sposoby reagowania na krzywdzące zachowania osoby dorosłej wobec dziecka.
- 9) Standardy w zakresie sytuacji małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami.

OŚWIADCZENIE O RELACJI POMIĘDZY DOROSŁYM A DZIECKIEM

DANE DZIECKA	
Imię	
Nazwisko	
Adres zamieszkania	
Data urodzenia	
DANE OSOBY DOROSŁEJ	
Imię	
Nazwisko	
Adres zamieszkania	
PESEL	

Oświadczam, że:

- jestem rodzicem dziecka;
 jestem opiekunem prawnym dziecka;
 rodzice/opiekunowie prawni dziecka powierzyli mi opiekę nad nim.

(zaznaczyć właściwe)

(W razie wyboru opcji trzeciej – wskazanie danych kontaktowych rodzica/opiekuna prawnego dziecka celem potwierdzenia powierzenia opieki nad dzieckiem dorosłemu)

DANE KONTAKTOWE RODZICA/OPIEKUNA PRAWNEGO DZIECKA	
Imię	
Nazwisko	
Nr telefonu	

(podpis osoby dorosłej
towarzyszącej dziecku)

**PRZYKŁADY SYTUACJI MOGĄCYCH BUDZIĆ PODEJRZENIA LUB WSKAZYWAĆ NA
KRZYWDZENIE DZIECKA**

UWAGA! Wystąpienie niektórych zdarzeń nie oznacza automatycznie, że dochodzi do krzywdzenia małoletniego. Ważne jest, żeby zachować czujność i zwracać uwagę na sytuacje, które wzbudzają niepokój. Sytuacją niepokojącą będzie również taka, w której relacja osoby dorosłej i dziecka nie wydaje się swobodna i opiekuńcza.

Gość nie chce podać swoich danych osobowych ani danych dziecka.	Gość zabiera dziecko bezpośrednio do domku, sprawia wrażenie jakby nie chciał, żeby dziecko nawiązało kontakt z osobą pracującą w recepcji.
Gość oświadcza, że nie ma dokumentów swoich i/lub dziecka; nie chce udzielić wyjaśnień.	Gość, który melduje się z dzieckiem, zaprasza inne osoby, które nie są gośćmi obiektu (osoby takie mogą pojawiać się na krótki czas).
Gość z dzieckiem płaci gotówką albo kartą prepaid. Płaci codziennie (nie wie, na jak długo się zatrzyma) albo prosi kogoś innego, żeby zapłacił za jego pobyt.	Gość z dzieckiem wynajmuje domek na godziny albo nie na cały dzień; lub wynajmuje domek na bardzo długi okres.
Gość posiada ze sobą gadżety czy przedmioty, które mogą być przekazywane dzieciom jako prezenty.	Gość, który przyjeżdża z dzieckiem, nie ma bagażu albo przyjeżdża z bardzo małym bagażem (podręczna torba/aktówka).
Gość pojawia się w obiekcie z dzieckiem, z którym wcześniej nie meldował się w recepcji.	Dorosły zachowuje się wobec dziecka w sposób nacechowany seksualnie, a relacja między osobą dorosłą a dzieckiem nie wydaje się naturalna i opiekuńcza.
Dorosły podaje dziecku alkohol.	Dziecko jest ubrane w sposób nieodpowiedni do pogody albo nieadekwatny względem osoby dorosłej, z którą przyjechało do obiektu.

Podczas rejestracji dziecko wydaje się niespokojne, zestresowane czy zmuszone do przebywania w obiekcie z osobą dorosłą.	Dzieci sprzedające drobne przedmioty albo żebrzące pod obiektem.
Dziecko przychodzi do obiektu późno w nocy lub w czasie, kiedy powinno być w szkole.	Dziecko nie wie, gdzie jest albo pytane o cel podróży podaje niespójne odpowiedzi.
Dorosły meldujący się z dzieckiem, nie pozwala nawiązać recepcjoniście bezpośredniego kontaktu z dzieckiem – odpowiada za dziecko, nie dopuszcza dziecka do głosu.	Dziecko sprawia wrażenie, jakby było pod wpływem środków odurzających lub alkoholu (zaburzony i błędny wzrok, problem z utrzymaniem równowagi, niewyraźna mowa, brak reakcji na bodźce).
Dzieci pozostawione bez opieki przez długi czas w domku lub w ogóle nie wychodzą z domku (np. donoszone jest im jedzenie).	Osoby dorosłe, które nie są gośćmi obiektu, przebywają w lobby, zdają się obserwować okolicę i kontaktują z gościem obiektu, który przyjechał z dzieckiem.
Osoba dorosła i dzieci nieczęsto wychodzą z domku, prawie wcale nie wychodzą albo wychodzą tylko w godzinach, kiedy mało gości przemieszcza się po obiekcie.	Dzieci, które wydają się być bez opieki, proszą o jedzenie, napoje czy pieniądze.

**OCENA STANOWISKOWA OBOWIĄZKU WERYFIKACJI PRACOWNIKÓW W KONTEKŚCIE
OCHRONY DZIECI**

W OW WEZAJ przeprowadzono ocenę obowiązku weryfikacji pracowników poprzez sprawdzenie w Rejestrze Sprawców Przepęstw Seksualnych oraz uzyskanie zaświadczenia o niekaralności w Polsce lub innych państwach.

Ocena została przeprowadzona w oparciu o wyróżnienie dwóch kategorii stanowisk:

1. pracownik **BEZPOŚREDNIO** pracuje dziećmi np. prowadzi zajęcia i sprawuje opiekę nad małoletnimi w obiekcie – **obowiązek weryfikacji pracownika w Rejestrze Sprawców Przepęstw Seksualnych oraz wymagane zaświadczenie z KRK w Polsce i z innych państw, o ile dotyczy.**
2. pracownik **POŚREDNIO** ma kontakt z małoletnim w obiekcie – **nie ma obowiązku weryfikacji.**

Obiekt **nie zatrudnia pracowników na stanowiskach związanych bezpośrednio z pracą z dziećmi.** Poniżej przedstawiono zestawienie stanowisk, w ramach zatrudnienia na których może dochodzić do pośrednich kontaktów z małoletnimi w obiekcie.

OPIS STANOWISKA	KATEGORIA	ZAKRES	KOMENTARZ
pracownik recepcji	POŚREDNIO	MAŁOLETNI GOŚĆ	w przypadku udzielania informacji nieletniemu np. dziecko odeszło od rodzica/opiekuna (zgubiło się)
właściciel	POŚREDNIO	MAŁOLETNI GOŚĆ	w przypadku występowania w roli gospodarza
pracownik ochrony	POŚREDNIO	MAŁOLETNI GOŚĆ	w nagłych sytuacjach wymagających interwencji
pracownik sprząający	POŚREDNIO	MAŁOLETNI GOŚĆ	w przypadku styczności z małoletnim przy sprząaniu sąsiedniego domku czy przestrzeni wspólnych ośrodka

SPOSOBY REAGOWANIA NA KRZYWDZĄCE ZACHOWANIA OSOBY DOROSŁEJ WOBEC DZIECKA

Jeżeli widzisz przemoc wobec dziecka ze strony rodzica lub opiekuna - dziecko jest szarpane, wyzywane, poniżane, bite (np. karcenie kłapsem)? **ZAREAGUJ!**

Twoja reakcja na krzywdę przywraca dziecku poczucie bezpieczeństwa i daje szansę na lepszą przyszłość. Może również ochronić zdrowie, a nawet życie dziecka!

JAK MOŻESZ ZAREAGOWAĆ:

ZAUWAŻ

Zasygnalizuj, że zauważyłeś sytuację krzywdzenia dziecka. Nawiązanie kontaktu wzrokowego może być wystarczającą reakcją powstrzymującą przemocowe zachowanie rodzica, opiekuna lub innego dorosłego towarzyszącego dziecku. Nie obawiaj się obserwować. Masz prawo przyglądać się temu, co dzieje się w na terenie obiektu czy przestrzeni publicznej.

NAWIĄŻ KONTAKT

Kiedy rodzicem targają tak silne emocje, że nie potrafi powstrzymać przemocy wobec swojego dziecka, nie dotrą do niego racjonalne argumenty. Jeśli chcesz skutecznie zareagować, spróbuj obniżyć jego napięcie.

Zadaj proste pytanie, np.: „Przepraszam, czy coś się stało?”

Możesz też odnieść się do własnych doświadczeń, np.: „Pamiętam, kiedy moje dzieci były w tym wieku. To bardzo trudny czas. Czy mogę w czymś pomóc?”.

Czasem wystarczy głośno powiedzieć: „Widzę, że jest pani/panu trudno” lub „Czasem mamy zły dzień i wtedy nie potrafimy się dogadać”.

Sama próba nawiązania takiej rozmowy może dać rodzicowi do myślenia i zatrzymać przemoc wobec dziecka. Może to być też początek dalszej rozmowy prowadzącej do uspokojenia sytuacji.

NAZWIJ SYTUACJĘ

Nie krytykuj i nie atakuj, ale też nie unikaj nazywania rzeczy po imieniu.

Spokojnie, ale stanowczo mów o tym, co cię zaniepokoiło – np.: „Widzę, że uderzył Pan dziecko”, „Proszę nie bić dziecka. Proszę nigdy tego nie robić”.

**STANDARDY W ZAKRESIE UWZGLĘDNIENIA SYTUACJI DZIECI
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ DZIECI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**

Dążąc do zapobiegania wykluczeniu dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, w myśl dbałości o dobro każdego dziecka, w OW WEZAJ standardy ochrony małoletnich realizuje się z uwzględnieniem poniższych zasad.

ZASADY OGÓLNE

1. Każdego małoletniego traktuje się z należytym szacunkiem, nie dyskryminuje ze względu na jakiegokolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny.
2. Wszystkim małoletnim okazuje się troskę o ich dobro i rozwój.
3. Uwzględnia się uniwersalne projektowanie, racjonalne dostosowania i modyfikacje, zapewniając równy dostęp osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami.
4. Eliminuje się bariery utrudniające małoletnim samodzielne funkcjonowanie i ekspresję.

POMOC PERSONELU

Każda pomoc świadczona małoletniemu ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, musi następować w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i uwzględniać najlepszy interes małoletniego.

PRZECIWDZIAŁANIE KRZYWDZENIU

1. Należy przeciwdziałać wszelkim formom ośmieszania, dyskryminacji, poniżania, zastraszania, oczerniania, wykluczenia małoletniego lub jakiegokolwiek innej formie przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej. Należy natychmiast reagować na wszystkie tego rodzaju sytuacje, w tym między małoletnimi.
2. W sytuacji podejrzenia lub ujawnienia krzywdzenia zawsze należy stworzyć małoletniemu możliwość wypowiedzenia się, przedstawienia swojego zdania/opinii, pamiętając, że może to być dla małoletniego pierwsza i jedyna rozmowa (dziecko może już nie podjąć więcej prób poszukiwania wsparcia). Szczególnie ważne jest, by:

- wyrazić swoją troskę poprzez deklarację, że się małoletniemu wierzy;
  - zapewnić małoletniego, że dobrze uczynił podejmując rozmowę o doznanej krzywdzie;
  - wyjaśniać małoletniemu, że nie jest winien zaistniałej sytuacji;
  - jednoznacznie negatywnie ocenić każdą formę przemocy, dając wyraźny sygnał, że jest ona niedopuszczalna i należy jej zapobiegać/powstrzymać;
  - należy odpowiednio poinformować małoletniego, że tą sprawą zajmą się inne odpowiednie osoby, w tym udzielić mu informacji, że podjęte zostaną działania zapewniające mu bezpieczeństwo i że nie jest winne temu, co się stało.
3. Zachowania niedozwolone personelu:
- omawianie w obecności osób nieupoważnionych sytuacji małoletniego, w tym jego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej itp.;
  - deprecjonujące porównania z innymi;
  - izolowanie w zamkniętym pomieszczeniu, przytrzymywanie drzwi, stosowanie przymusu bezpośredniego;
  - celowe prowokowanie u małoletniego wystąpienia lub eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych;
  - lekceważenie lub powierzchowne, nieuważne traktowanie zgłaszanej przez małoletniego potrzeby wsparcia i pomocy;
  - bierna postawa personelu w zakresie troski o rozwój i zabezpieczenie małoletniego w sytuacji zagrożenia jego dobrostanu.